

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 3. Numerus prædestinatorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

Domini, te aspicientis, & exemplum præbentis; ad protectionem, & auxilia, quæ tibi offert: ingentiaq; præmia, quæ promittit: vt sic ad alacriter ascendendum animeris. Siquidem non caret mysterio, quod, quâdo Patriarcha Jacob eam in spiritu vidit, *g locum terribilem, domum Dei, & portam cæli;* Sapiens verò h *regnum Dei* appellauerit: vt intelligeremus, per crucis horrorem concendi ad regni cælorum quietem: quod i *regnum*, dixit ipse Saluator *vim pati, & violentos illud rapere,* pugnantes strenuè aduersus Damonis, mundi, & carnis exercitus: qui hanc scalam ascendētib; sese opponunt; ac vehementer ad lapsum impellunt. Sed non prævalent tamen, quia Dominus summitati scalæ innixus, suos retinet, ne labantur: quemadmodū fallus est Dauid dicens: *k impulsus euerfus sum, vt caderem: & Dominus suscepit me.*

Quis verò modos varios referre nouerit, quibus prædestinati per suam scalam ad æternam vitam ascendunt? omitto infantes, quos Dominus per Baptismi Sacramentum iustificat, & ante discretionis tempus transfert in cælum: quibus similes sunt alij, qui vitam bonam in sua iuuentute inchoantes, ad æternam transferuntur, præuidente scilicet infinita Dei sapientiâ, si diutius uiuerent, Damonem eos rapturum. Quod insinuauit Sapiens dicens: *l placens Deo raptus est, ne malitia mutaret intellectū eius: aut ne siliio deciperet animā illius: sed consummatus in breui expleuit tempora multa: placita enim erat Deo anima illius: propter hoc properauit educere illū de medio iniquitatū.* Quam fuerit anima illa Deo placita, quæ tantam apud eum inuenit gratiam, vt temporalis eius vitæ cursum abscederet, cum æternæ amittendæ periculum immineret: & ex nequam mundo in cælum transferret, vbi æternum ipso, & absque vilo periculo frueretur! Alij tamen sunt, quos post multos annos in peccatis transactos, repente DEVS commutat; trahitque ad se, antequam ad vomitum reuertantur: eò quòd, si diutius vita protraheretur, perseverantiam amitterent. Alios, copiosiori, licet rariori, sua misericordiâ, cum totam vitam malè expendissent, in ipsa mortis hora DEVS conuertit, quæ admodum fecit cum latrone, quem ex cruce transtulit in paradysum. Denique aliqui per hanc scalam ascendunt cadentes interdum, & resurgentes; alij impingendo, & moras trahendo, ac iterum pergendo. Nec detuit tamen, qui recte ascenderit absque vilo lapsu; nec impegerit, aut hæserit in ipso ascensu: qualis fuit SS. Virgo, quæ rectius per eam ascendit, quam impinet Angeli, quos Iacob per eam vidit ascendentes.

§. III. Numerus prædestinatorum.

DIFFICULTAS ascensionis per cælestem hanc scalam, dubium nobis statim ingerit, an pauci numero sint prædestinati, qui per eam ascendunt: Cui duduo respondit Sanctus Ioannes, cum dixit: *a vidi urbem magnam,*

Bello pax
quæritur.

Gen. 28.17
Sap. 10.

o.
i Matt. 11.12.

eius prote-
tor noster.
c Psal. 117.

3o

l Sap. 4. 10.

Innocentes

2.
Pauisentes.

3.
Fere despo-
ratos sal-
uat.

a 4o. 7.9.

quã dnumerare nemo poterat; ex omnibus gentibus, & tribubus, & populi, & linguis, stantes ante thronũ, & in conspectu agni, amicti stolis albis, & palme in manibus, eorum, in signum victorię, quam suis operibus obtinuerũt. Quę S. Apostoli sententia summę consolationis est omnibus Christianis, vt quę instar sit pignoris cuiusdam, quod sumus de innumerabili ac felicissimo hoc numero. Quamobrem operę pretium erit efficacissimis eam rationibus, quę nostram consolationem augeant, confirmare.

1. NAM in primis ita decebat infinitam Dei bonitatem & charitatem, quę primus fons est & radix prædestinationis. Cũ enim bonitas eius summę propedeat ad gratię suę glorięq; thesauros hominibus cõmunicandos; cupiens, quod in se est, omnes, eorum esse participes: conuenientissimũ erat, vt plurimi absq; numero eos re ipsa cõsequerentur: vt hæc bonitas & charitas, de quibus ad eũ gloriatur DEVS, æternũ in eis splenderent. Et si quidem *iusstitia* diuina infinitum erat reprobõrum numerum, ob illõrum peccata repertura, in quibus eius emineret excellentia: rectum etiam omninõ erat, vt eius soror *misericordia* copiosissimum etiã eorum numerum inueniret, in quibus thesauros suos infinitos apertẽ manifestaret. Et quãuis verũ sit, quod pretiosum est, rarum esse debere; & parum, si cum viliõri compareretur; his tamen cõparationibus non adhibitis, æquissimum est, in aula diuina plurimũ esse de pretioso, ad maiorem eiusdem Dei gloriam.

2. HVC accedit, id fuisse conuenientissimum, ad gloriam IESV Christi D.N. qui caput est prædestinatorum, quos eius meritõ DEVS b *elegit in ipso, e vt esset ipse primogenitus in multis fratribus.* Quis enim dubitare potest, ad honorem huius Domini pertinere, vt fratres innumeros habeat, qui fructu laborũ eius fruantur? Quod si eius sanguinis pretium sufficientissimũ erat, ad salutem infinitõrum hominũ promerendam, pro quibus omnibus ipse illum obtulit cum ingenti cordis affectu ac desiderio, vt oēs eius essent participes, certa res est, quod æternus eius Pater voluerit re ipsa eius desiderium explere & infinita ad eũ merita innumera prædestinatorum multitudine remunerare. Quod ipsum per Prophetam suum. Isaiam, cũ de huius Domini passione loqueretur, protestatus est: *d pro eo quod laborauit (inquit) anima eius videbit, & saturabitur: in scientia sua iustificabit ipse multos: adeo disperetiam ei plurimos.* Si igitur dulcissimus hic Redemptor, qui immenso ad eũ tenebatur desiderio salutis omnium hominũ, remunerationem suę passionis vidit, & saturatus est: immensus procul dubiõ erit numerus filiorum quos vidit: qui ad tantum desiderium exsatiandum suffecerunt. Nec exiguum huius rei indicium est, quod in sua Natiuitate voluerit, e *omnes pueros, qui erant in Bethlehẽm, & in omnibus sinibus eius, esse ex prædestinatis;* quos ad se per martyrium accepit: vt hac ratione famem suam. tenero ad eũ copiosoque fructu satiare inciperet.

QVID

b Epheſi. 4.
c Rom. 8. 29

Isai. 53. 11.

Matt. 2. 6.

QVID verò dicam de infinita diuini huius verbi charitate, quod (vt ait Apostolus) noluit *Angelos apprehendere: sed semen Abrahæ apprehendit*: homines hac ratione in amore & honore Angelis præferens: si ergò Angelorum prædestinatorum (vt ait Daniel) *g millia millium, & decies millies centena milia assistunt* DEO: credibile omnino est, ipsum elegisse etiam millia millium ex hominibus: vt genus suum hac ratione honoraret, & profapiam familiamque nobilitaret. Siquidem, S. Anselmo teste, non fuerunt homines ex occasione lapsus malorum Angelorum prædestinati, vt eorum sedes occuparét; sed recta præcipuaque intentione, quamuis illi nõ cecidissent, homines fuissent prædestinati: eò quòd vellet Deus eos honorare, & ex eis triumphantem Ecclesiam condere: quam in sponsam ducendo, infinita ipsius charitas in ea eluceret. Quamobrem in die Iudicij, cum sententia pro iustis feretur, non dicetur: *h venite benedicti Patris mei, possidete regnum* Angelis alioqui præparatum; sed **PARATVM VOBIS à constitutione mundi**: eò quòd ipsos desideret DEVS venire, proprijsq; meritis illud possidere.

f Heb 2.16

g Dan. 7.10.

Lib. 1. cur
Deus homo.
c. 18.h Matth. 25
34.

HIS adde: ad valde plenum Beatorum gaudium spectare, vt plurimi illi sint; nec desit hoc bonum illi statui, qui omnes illos complectitur. Cum enim nulla inter ipos sit inuidia, sed aded inflammata charitas, vt quisque de aliorum bono ita exulter, atque si esset proprium: quò eorum numerus erit maior, eò crescent gaudia magis. Quisque enim de omnium gaudio, & omnes de vniuscuiusque exultant. Et quoniam omnes summè DEVM amant, summè etiam gaudent, quod ipse DEVS à tanta Sanctorum multitudine diligatur, & glorificetur.

4.

IDE M clamat cælum Empyreum, quod præparauit DEVS pro hominibus potius, quam pro Angelis. Angeli enim, cum sint, spiritus, non magno opere corporeo loco indigebat, in quo manerét: homines autè, qui glorificata corpora erant habituri, expediebat locum habere corporeum sibi proportionatum, & eorum capacem. Cum igitur cælum ipsum Empyreum adeo sit magnum, vt terra tota in eius comparatione sit instar puncti: quàm crit innumerabilis prædestinatorum numerus, quorum glorificata corpora sint illud occupatura? Quisque enim prudens in ea magnitudine domum ædificat, qua ad numerum in ea habitantium opus sit; qui si pauci numero semper essent futuri, non magnam ædificaret: si autem magnam ædificet signum est, futuros multos, qui eam inhabitent. *O Israel* (ait quidam Prophetas) *quara magna est domus DEI, & ingens locus possessionis eius!* quæ domus cum sit habitatoribus replenda, merito dicere licet: O Israel quàm suut innumeri, qui in DEI domo habitant; & quàm sine numero eius subditil *inon tur betur* (ait Christus suis discipulis) *cor. vestrũ: quia in domo Patris mei mansiones multe sunt*, ac proinde multi eius incolæ futuri: Inter quas etiam erit

5.

i Baru. 3. 24.

i Ioan. 14. 1

vobis locus. Hæc fuit prima ratio, qua ipse consolatus est suos Apostolos in nocte cœnæ. Nulla enim potest esse in terra consolatio, quæ vera sit & ex corde, nisi illi sp̄ci innitatur, quod per scalam prædestinatorum ascendere liceat ad regnandū cum Deo in mansionibus æternis. Et hoc ipsum est, quod idem ipse Dominus prius dixerat eisdem discipulis, gaudentibus ob miracula quæ patrabant. *Nolite* (inquit) *in hoc gaudere, quia spiritus vobis subiicitur: gaudete autē, quod nomina vestra scripta sunt in cœlis*, & vos Beatorū numero designati. Noli lætari homo, quod multis delictis ac diuitijs abūdes; nec quod honores magnos, dignitates, & cum magnis Principibus familiaritatem obtinueris; nec quod vnus sis ex Regibus, aut Monarchis: scito enim, huiusmodi gaudium quantum quantum est, si solū adsit (vt dicitur apud Iob) *ad instar esse puncti*, quod vix audiri aut videri potest; eò quod in momento pertranseat; sitq; propterea minimum gaudiorū DEI; & quasi nihilū, si cum gaudijs æternis cōferatur. Et quemadmodum punctum nūquam reperitur separatum & solū; sed coniunctum alicui corpori Quanto, in quo conferuetur: Ita gaudia, quæcunque ex rebus huius vitæ proueniunt, vt vera sint, non possunt sola esse; sed gaudijs illis coniuncta, quæ adfert spes bonorum æternorum, quibus fruuntur Electi. Si veram lætitiā optas, lætare, quod ostenderit tibi DEVS scalam, per quam possis cum prædestinatis ad cœlum ascendere, lætare, quod te vocet, inuitetque ad ascendendum per eam: lætare, quod aliquos iam gradus cōscenderis; pignusque habeas, & spem, quod possis ad vltimos peruenire: lætare, quod videas DEVM in ipsa scalæ summitate, auxilium tibi promittentem; & Angelorum exercitum per eandem ascendentium, manumque tibi porrigentium, vt faciliorem ac iucundiorē habeas ascensum.

QVOD si de aliquo tibi dolendum, aut tristandum est: Id propterea sit, quod te videas procul ab ascensu per hosce gradus: quia te ipsum horrore tradis de eis concepto: aut si cœpisti cōscendere, resilis propterea, quod timeas, te non perseueraturū; & a felicissimo saluandorum numero culpā tuā excludendū. Quæ quidem iusta est causa timoris; sed sit ille moderatus, nè desperationi, aut animi defectioni, detur locus. Verè. n. tantū est malū: esse de numero reprobōrū; vt, si certò scirem⁹, in quavis ciuitate, aut prouincia nō nisi vnicū esse reprobū, sufficiens hæc esset causa, ad incutiendū omnibus eius incolis timorem. Quemadmodum Apostoli omnes conterriti, & cōstristati valde fuerūt, quādo Christus dixit: *An en dico vobis: quia vnus vestrum me traditurus est*: qui, vt se à concepta anxietate expedirēt, *caperunt singuli dicere: Nunquid ego sum Domine*, qui tale facinus sum perpetraturus: Et quamuis eorum vndecim ex testimonio conscientia: bonæ securi satis essent, quod non agerent de tanto scelere: quia tamen ad eò illud erat horrendum, non fidebant soli illi testimonio. Quid igitur faceres, si DEVS

reuela-

k Luc. 10.
20.

I Iob. 20. 5

6.
Timor moderatus sitin Matth.
16. 22.

reuelaret, vnum aliquem ex ea ciuitate, in qua tu habitas, esse destinatum ad perpetuam in inferno habitationem: o quantas angustias, quatas anxietates cōtutum perferent! quā totus tremeres, nē forte tu esses ille infelix, cui fors ad eō horrenda cōtingeret! Bene hoc nouerat ipse Saluator, cū in parabola nuptiarum, in qua plurimi inuitati conuenerant, dixit, vnum fuisse deprehensum *n absque veste nuptiali*: ac propterea à nuptiali conuiuio exclusum, *missum esse in tenebras exteriores*: existimauit enim, satis fore, vel vnicum nominare, vt omnes simul tremere: ex quo timore cautiōres redderentur, ac solliciti, nē forte & ipsi excluderentur.

§. 4. *Contra pusillanimes & curiosos.*

EX his accipere solent pusillanimes occasionem ad eō tremendi iudicia DEI circa prædestinationem & reprobationem hominum, vt millies animis cadant; sapēq; curiosē, temerē, & arroganter contra DEI in sua gubernatione dispositiones cōsiliaq; iudicēt: præcipuē cū perpendunt, quānis numerus prædestinatorum ad eō sit magnus, vt supra est dictum: sine vlla tamen comparatione multo esse maiorem reproborum: siquidem propterea dixerit Salomon: *a Stultorum infinitū esse numerum*: merito stultos appellans, qui sua culpa pereant. Alij quidem quod fugientes ipsam scalā cæli, detestantesq; religionē Christianā, nec primū eius gradū, qui est Catholica fidei, attingere velint. Huiusmodi sunt hæretici, Iudæi, Mauri, & Gentiles omnes: ex quibus tres fere huius numeri partes consiciuntur, & repletur infernus; cumq; eorū multo sit maior, quā Christianorū numerus, iurē dicitur: *b paucos esse qui inueniāt: viā, qua ducit ad vitā, & c multos esse vocatos, paucos vero electos*. Alij verō, quod cū ascendere ceperint, & ad gratiæ statum peruenierint, ab eadē excidant culpā suā: & cū possent per pœnitentiā rursus, id negligāt; spontē eligentes, esse infelicis huius numeri partē, & à cælesti felicitate excludi. Sed neutri horū causam habēt, cur de Deo cōquerantur: qui in medio & conspectu totius mundi erexit cælestē quandā scalā, per quam possint omnes in cælum ascendere designans sua generali prouidentia omnibus hominibus sufficientissima media, ad obrinendam salutē nisi ipsi sibi desint: quāuis, ad infinitā suę misericordiæ diuitias ostendēdas, maiora studia aliquibus, quam alijs ostendere velit. Ex quo prouenit, vt alijs quidem re ipsa saluentur; quod alijs pereāt, id propterea accidit, quod vt nolint subsidijs, quæ DEVS omnibus offert vniuersim. Quemadmodum videre licet in duabus illis sociabus RUTH & ORPHA: quarum prior inuenit gratiam in oculis DEI, à quo vocata, ascendit per scalam cæli: quia diuina vocationi obediuit: posterior, verō, etsi etiam vocata, noluit tamen ascendere: eligens potius in sua idololatria permanere, quemadmodum postea videbimus.

Vnius periculum terreat omnes.

n Matt. 22. 12.

1.

a Eccl. 1. 15

b Matth. 7.

14.

c 22. 24.